

СТАНОВИЩЕ

от д-р Дончо Стоянов Донев - доцент в Тракийски университет

(н.ст., име, презиме, фамилия – акад. дл. във висшето училище или научна организация)

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по: област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки;
професионално направление 3.2. Психология (Позитивна психология)

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 96 от 11.11.2025 г. и в интернет страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, като кандидат участва гл. ас. д-р Диляна Светославова Ангелова от Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”.

1. **Общо представяне на процедурата и кандидата**

1.1. **Представяне на процедурата**

Със заповед № РД-22-32 от 9.01.2026 г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ (ПУ) съм определен за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност **“доцент” в ПУ** по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Позитивна психология).

За участие в обявения конкурс е подал документи един кандидат:

гл. ас. д-р Диляна Светославова Ангелова от Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”.

Представеният от гл. ас. д-р Диляна Ангелова комплект материали на хартиен носител е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ, и включва следните документи:

1. молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса;
2. автобиография по европейски формат;
3. диплома за висше образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ с приложение;
4. диплома за образователна и научна степен „доктор“ ;

5. списък на научните трудове;
6. научни трудове (копия на публикациите);
7. разделителни протоколи;
8. списък на цитиранията;
9. справка за съответствие с минималните национални и допълнителните факултетни изисквания;
10. анотация на материалите по чл. 76. от ПРАСПУ;
11. самооценка на приносите;
12. декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи;
13. документ за трудов стаж;
14. документи за учебна работа;
15. документи за научноизследователска дейност;
16. документи, отнасящи се до художнотворческата дейност;
17. документи, доказващи покриването на допълнителните изисквания на факултета;
18. други документи.

Кандидатът гл. ас. д-р Диляна Ангелова е приложил общо 18 научни труда, 1 монография, 1 книга на база на дисертационния труд и 16 научноизследователски статии. Приемат се за рецензиране всичките 18 научни труда, които са извън дисертацията и конкурса за заемане на академична длъжност “главен асистент”.

1.2. Представяне на кандидата

Академичният път на гл. ас. д-р Диляна Ангелова разкрива планомерно надграждане на експертизата в сферата на детското развитие. През 2007 г. завършва бакалавърска програма „Начална училищна педагогика и чужд език“. Защитава магистърска степен по „Консултативна психология“ със специализация по проблеми в детско-юношеската възраст през 2010 г. и придобива професионална квалификация „Детски психолог“. Гл. ас. д-р Ангелова придобива образователна и научна степен „доктор“ по Психология (докторска програма „Педагогическа и възрастова психология“) в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ през 2013 г. Професионалният път на д-р Ангелова се характеризират с постоянен стремеж към специализация и надграждане на експертизата, преминавайки от базова педагогическа подготовка към тясно профилирана психологическа дейност и високо ниво на научни изследвания. От 2018 г. тя е на щат в Пловдивски университет, като от 2022 г. заема академична длъжност “главен асистент”.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Преподавателската дейност на гл. ас. д-р Диляна Ангелова в Педагогическия факултет на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ се отличава с висока интензивност, методическа прецизност и широка ангажираност с обучението на студенти в бакалавърските и магистърски програми.

През последните академични години д-р Ангелова поддържа обем на работа, който системно надвишава утвърдения годишен норматив от 360 часа. Има значим принос в методическото осигуряване на учебния процес чрез разработването на учебни програми за ОКС „Бакалавър“ в специалност „Социални дейности“ по дисциплини „Позитивна психология и социална работа“, „Психология на развитието в детско-юношеска възраст“, „Социална психология“, „Психологически основи на кризисната интервенция“. В ОКС „Магистър“ тя преподава дисциплината „Социалното познание и поведение“ в няколко програми, включително „Приложна психология“, „Училищна психология“, „Позитивна психология“ и „Психология на управлението“.

Последователността в научните търсения на кандидата може да бъде открита и в тематиката на научната продукция:

- Хабилитационен труд - 1;
- Книга на база успешно защитен дисертационен труд - 1;
- Статии и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 2;
- Статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 14, от които 3 в съавторство и 11 самостоятелни.

Хабилитационният труд, както и част от статиите и докладите са посветени на изучаването на приятелството като социално-психологичен феномен в детска и юношеска възраст. Особен интерес представлява неговото нюансиране в контекста на съвременните технологичните трансформации. Монографията „Модерният облик на приятелството и отношенията с връстници в ерата на дигиталната революция“ представлява мащабно изследване на трансформацията на човешкото общуване под влияние на съвременните технологии. Утвърждава се идеята, че социалните мрежи не заместват традиционните отношения, а функционират като актуално разширение на реалната социална среда. Изключително впечатление прави интегрирането на теорията за привързаността в дигиталния контекст, което доказва, че стилът на общуване онлайн е пряко отражение на ранните емоционални модели.

Безспорни са оригиналните научни приноси на кандидата в областта на психологията.

Те биха могли да се обобщят в три категории:

- Теоретични приноси

Теоретичната работа на д-р Ангелова се фокусира върху концептуализирането на съвременните социални отношения и образователни модели:

- Разработена е нова теоретична рамка, която интегрира теорията за привързаността и интерперсоналните теории със съвременните форми на онлайн общуване и „дигитална интимност“.
- Аргументирано е детерминирането на качествените характеристики на приятелствата в юношеството от ранните връзки с първичните обгрижващи лица и вътрешните работни модели на привързаност.
- Систематизиран е теоретичен модел на приятелството, включващ шест основни измерения, сред които качествени параметри, индивидуални характеристики и динамика на взаимодействията.
- Постулирана е цялостна концепция за позитивното образование, която поставя благополучието и развитието на силните страни на характера наравно с академичните постижения.

- Практико-приложни приноси

Тези приноси имат директно отношение към подобряване на практиката в образователната и консултативната сфери:

- Емпирично са очертани както рисковете от социалните мрежи (патологична употреба, негативен Аз-образ), така и техните адаптивни и компенсаторни функции при социална тревожност.
- Систематизирани са конкретни добри практики, включително програми за социално-емоционално учене, коучинг практики в образованието и структури за ученическо самоуправление.
- Детайлно е разписана ролята на училищния психолог като консултант, медиатор и водещ експерт в превенцията на агресията и ранното отпадане от училище.
- Описани са конкретните фази и техники на психологическото консултиране, като е подчертано значението на личностните компетентности на консултанта (емпатия, автентичност) за ефикасността на работата.

- Методологични приноси

Методологичната дейност на изследователя осигурява надеждни инструменти за бъдещи проучвания и диагностика в български контекст:

- За целите на българската практика са адаптирани признати психометрични инструменти като Friendship Quality Questionnaire (FQQ), Friendship Quality Scale (FQS) и субскалата за привързаност към връстници от IPPA.
- Представени са научно обосновани въпросници за изследване на средата за развитие на таланти в спорта (TDEQS) и за оценка на социално-емоционалната компетентност (SECQ).
- Приложени са комплексни корелационни дизайни и строги методологични процедури, включващи пилотно тестване, проверка на семантичната структура и адекватна статистическа обработка на данните.

За значимостта на научно-изследователската работа на гл. ас. д-р Диляна Ангелова свидетелстват цитиранията на нейните изследвания. В документите по конкурса са представени общо 13 цитирания в публикации с научно рецензиране

Представените обективни факти свидетелстват за значимостта и автентичността на научната продукция и научно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р Диляна Ангелова. Те дават основание да се направи извода, че кандидатът е учен, изследовател и преподавател с опит и оригинални приноси в развитието на академичната и приложна психология.

3. Въпроси към кандидата

Доколко „виртуалната емпатия“ активира същите невронни пътища като общуването “лице в лице” и съществуват ли специфични биохимични разлики при дигитално медираната близост?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас. д-р Диляна Ангелова отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“. Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“, конкурс за заемане на академична длъжност “Главен асистент”. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили академично признание като представителна част от тях са публикувани в списания и научни сборници с научно рецензиране. Теоретичните разработки имат практическа приложимост. Научната и преподавателската квалификация на гл. ас. д-р Диляна Ангелова напълно отговаря на изискванията и профила на настоящия конкурс.

Постигнатите от гл. ас. д-р Диляна Ангелова резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на минималните национални и

допълнителните изисквания на Педагогически факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научно-приложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Педагогически факултет за избор на гл. ас. д-р Диляна Ангелова на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология (Позитивна психология).

10.02.2026 г.

Изготвил становището:

(подпис)

доц. д-р Дончо Донев